

मन्त्रभूतं निष्कम्बम् "मन्त्रभूतमवावासां पीयूषाणां तथैव
च । योगभूतं परिचरन् केचनं मदमाप्नुवात् । अ-
त्यर्थं प्रीतिमाप्नोति मासपक्षांस्तयोः सदा । पूजितः
सोपवासेन भक्त्या देवपरो हरिः । महाभूतमिदं स्वातं
सर्वकलममनामनम् । संवत्सरमिदं कृत्वा नाकष्टं
महीयते" इत्यादि ।

महाभूतमीदृशं भविष्युः "माधव्यं शुक्लपत्रे तु यस्या-
कुहदच । एकभक्तं सदास्वातं पठ्यां नक्तुदाहृतम् ।
सप्तमासपदासु केचिद्विद्वन्ति सुमतः । पठ्यां विचि-
तुयन्तीह भक्त्या राधनं किञ्च । कृतीपवाहः पठ्यान्तु
पूजयेद् भास्करं वृषः । रक्तचन्दनमित्रैश्च करवीरैः
समाहृतैः । युगपुत्रेण महाबाहो । युगत्वेन च सुमतः ।
पूजयेद्देवदेवं सहेयं पटुरं रविम् । पटुरं सुहृद-
मित्यर्थः "एवं हि चतुरोमावान् माघादीन् पूजयेद्-
विम् । आत्मनश्चापि सुहृद्वयं प्राप्तं तोषयन् च ।
ज्ञानञ्च गोमयेनेह कर्त्तव्यं चात्तुमुदये । मन्त्राणान् दि-
व्यभीमांश्च भोजयेद्वापि शक्तिः" । दिवि देवकुले भवाः
दिव्या इतरे भीमाः । "व्येष्टादिष्वपि पात्रेषु चैतच्चन्द-
नमुच्यते । येतानि चापि पुण्याणि सुभजन्यान्वितानि
वे । कृष्णासुर तथा धूपं नेत्रेण वायसं खतम् । तेनैव
त्राक्षणां नृणां धूमं भोजयेत् महाभक्तः । माघयेत् पञ्च-
गव्यन्तु ज्ञानं तेनैव सुमतः । कर्त्तव्यं कादिषु माघे
व्यक्तिकुमुनेः वृतम् । पूजनं कुरुषादृक् । वृषयेवा-
हराजितः । नेत्रेण सुहृत्पात्रं तथैव पुरः पठतः ।
तेनैव त्राक्षणां नृणां भोजयेत् शक्तिः । कुबोदकं
प्रायश्च ज्ञानञ्च शुद्धं विद्वे । हृतीपवारणाग्ने
माघे माघि महीयते । भोजनं तत्र दानञ्च द्विषुषं
ममुदाहृतम् । श्राद्धञ्च पत्रा च कर्त्तव्या शक्तितो
बुधैः । रथस्य चापि वातसु रथयाता न तत्रतः ।
देवस्य वा पुत्रेणैव कर्त्तव्या विभवे सति । दानं नार्थं-
रथस्येह अथोक्त विभवे सति । इत्येषा मन्त्रिता पुत्र !
रथाङ्गसप्तमी शुभा । मन्त्रमोति महाप्राप्ता महापुत्रा
महोदया । माघशोधं धनं पुत्रान् कीर्त्तिं विद्यां
ममन्त्रते" ।

महेष्टरत्रतं विष्णुधर्मोत्तरे "शुक्लपक्षादयारभ्य मासगुणस्य
मर्यादम् । पूजयेत् तु चतुर्दश्यां सोपवासी महेष्ट-
रम् । गन्धमाक्षनमन्त्रारदीपधूपधूपस्यदा । ज्ञानाग्ने
गां तथा दद्यात् वष्टिभोजनं सनेद् । एतदेव

मृतं कृत्वा शुक्लपत्रे तु चतुर्दशम् । पीयूषरीक्षमवाप्नोति
कुलसुहृदरतिं कर्त्तम् । चतुर्दशीद्वयस्येतत् कृत्वा संवत्-
सरं नरः । माघि माघि यथाशक्त्या सवन् कामा-
नवाप्नुते । पाषाद्य कामांश्च महेष्टरस्य तत्रापि कालं
तुषिरदं राजन् ! । वायुव्यमायाति महेष्टरस्य सर्व-
श्रद्धाप्रतिपत्तयः तत्र" ।

महेष्टरादनीजतं विष्णुधर्मोत्तरे "शुक्लपक्षात्तयारभ्य सौम्या-
दस्यां नराधिप ! । पूजयेत् सोपवाससु देवदेवं त्रि-
कोचनम् । सौम्यादस्यां मार्गशीर्षादस्याम् "तिङ्गे
वाप्यथ चाक्षीयां कर्मणे यदि वा स्यते । इतर्षीराभि-
मेदेन स्वातेन विविधेन वा । गन्धमाक्षनमन्त्रारदीप-
धूपानस्यदा । गीतेन जलवाद्येन वष्टिमन्त्रणेन च ।
मन्त्राणानाञ्च पूजाभिर्वाप्यस्तुजोत्तम ! । ज्ञानाग्ने
दत्त्वा तु तथा धेनुं पवस्त्रिनीम् । पीयूषरीक्षमवाप्नोति
कर्मलोकाङ्गं मन्त्राति" ।

महोत्सवभूतं स्तब्धम् "माघिपिठभवेदीपैः पञ्चभिर्देवि-
कायाः कुम्भीदारात्मिकं यन्त्रोः स्तब्धपात्रैः सप्तलज्जलेः ।
विचित्रवस्त्रपञ्चा च कर्त्तव्या महीती शिवे । पुष्पमय-
विकां चित्रां सुवितानोत्पलां शुभाम् । महोत्सवेन
विधिवद्भवेत् त्वर्यरेण च । विविधैर्मन्त्रभोज्यैश्च ने-
त्रेणैवोपकल्पयत् । सत्यं दद्यादनीयां स्वात् रथयाता
पिनाकिनः । प्रोक्षीयेत्तथा जलैर्वादीर्घ्यन्त्रैश्च गोभनेः ।
पूजयेच्चैवमक्तांश्च विमानानांश्च भाक्ततः । प्रीयतां शिव
रत्नं कृत्वा नक्तं भुञ्जीत च खयम् । वर्षेवर्षे प्रकृतिव्यं
एतन्मोक्षदां महत् । शिवभक्तैस्तथान्यैश्च कीर्त्ति-
भ्योविद्वज्जने" ।

माघमासव्रतं भविष्योत्तरे "एतस्मात् कारणात् सुभु ! माघ-
स्यानं विशिष्यते । अह्न्यह्नि दातव्यास्तिताः शर्क-
रान्त्विताः । त्रिपाणसु त्रिचानां हि चतुर्षः शर्करा-
न्वितः । अग्न्यह्नो वरारोह सर्वं माघं नयेद् वृत्तौ ।
पर्वो मे प्रीयतां देवो विष्णु मूर्त्तिर्निरञ्जनः । माघाव-
साने सुभगे ! पञ्चमं सप्तदापयेत् । दस्यत्योर्वासनी शुक्ले
सप्तद्वान्यवमन्वित । निम्बसु मोदका देवाः कृत्वास्तित-
मवाः शुभाः । सरिषैर्निर्मिताः जल्लः नारङ्गाणि च
दापयेत्" ।

माघनवमीव्रतं भविष्योत्तरे "माघरथैव संपूज्याः यथा
शक्त्या प्रयत्नतः । तदपि शिवभक्तांस्तु कृताचार्यं विशेष-
मतः । एवं कृत्वा विधानेन सर्वं जयमाप्नुयात्" ।